

**UNIVERZITA PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA
V KOŠICIACH**

Garant: Útvar rektora

Č.j. 2285/2009

ETICKÝ KÓDEX
Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Júl 2009

Zamestnanci Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „zamestnanci“) sa týmto Etickým kódexom UPJŠ (ďalej aj „Etický kódex“) zaväzujú, že budú vo svojom konaní dodržiavať v ňom uvedené zásady správania súvisiace predovšetkým so vzdelávacou a vedeckovýskumnou činnosťou.

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „UPJŠ“) vytvára prostredie, v ktorom sa rovnocenne a s úctou zaobchádza so všetkými osobami a kde sú rešpektované základné práva a slobody všetkých zamestnancov a študentov bez ohľadu na ich pracovné a funkčné zaradenie, študijný odbor, druh a ročník štúdia.

Čl. I.

Všeobecné princípy a pravidlá etického správania

- 1) Zamestnanci sa vo svojej činnosti riadia etickými princípmi všeobecne uznávanými v spoločnosti, preukazujú úctu a spravodlivosť ostatným zamestnancom, študentom a členom akademickej obce, ako aj slušnosť, ochotu a prístupnosť v komunikácii.
- 2) Ďalšie pravidlá etického správania súvisiace s akademickými činnosťami sú najmä:
 - a) dodržiavanie etických princípov rešpektujúcich osobitosti odboru, všeobecne uznávaných zvyklostí etiky práce vo vzdelávaní a vo vedeckovýskumnej činnosti;
 - b) odmietanie neetického správania vo vzdelávaní a vo vedeckovýskumnej práci;
 - c) vnútorná poctivosť vo výučbe a vo vedeckovýskumnej práci, vrátane trvalého sebavzdelávania a rozvoja vlastných pedagogických a vedeckých schopností.
- 3) Vedúci zamestnanec vo vzťahu k ostatným zamestnancom:
 - a) prijíma korektné a správne rozhodnutia;
 - b) poskytuje rovnaké príležitosti, bez diskriminácie na základe pohlavia, náboženstva, sexuálnej orientácie, zdravotného stavu, kultúrnej a etnickej príslušnosti, veku alebo politického presvedčenia;
 - c) podporuje tvorivý dialóg, umožňuje alternatívne názory a rešpektuje ich.
- 4) Zamestnanec nevyužíva svoje funkčné, či pracovné postavenie v organizačnej štruktúre na osobný prospech, ani na prospech tretích osôb, ani na akúkoľvek formu diskriminácie. Nežiada a neprijíma od iných osôb ekonomické výhody.
- 5) Zamestnanec uznáva rovnaké právo všetkých na prístup k informáciám, vzdelávaniu a zamestnaniu, dbá o odstraňovanie prekážok vedúcich k diskriminácii alebo vylúčeniu.
- 6) Etické správanie zamestnancov zahŕňa kolegiálne správanie k študentom, ktoré je založené na rešpektovaní osobnosti študenta, princípu slobodného prístupu k vzdelaniu, postavenia študenta ako rovnocenného člena akademickej obce, dôstojného postavenia študentov v prípade ich účasti na výučbe iných študentov nad rámec ich študijných povinností a to formou zodpovedajúceho ohodnotenia, vrátane materiálneho, tvorivej práce študentov vo vedeckom výskume.

- 7) Zamestnanec odmieta prejavy nátlaku založené na funkčnom alebo pracovnom postavení, na diskriminácii a odmieta nekolegiálne prejavy voči študentom. Neuplatňuje postoj falošnej kolegiality spočívajúci v tolerovaní prípadov porušovania všeobecných etických princípov a pravidiel Etického kódexu.

ČI. II.

Vzdelávanie a vedeckovýskumná činnosť

- 1) Zamestnanec je zodpovedný za kvalitu výučby študentov a výchovy mladých vedeckých pracovníkov. Uznáva nevyhnutnosť sebazvdelávania s cieľom dosiahnuť čo najvyššiu kvalitu výučby a výskumu. Pri plánovaní vzdelávacích a vedeckovýskumných projektov zamestnanec uplatňuje všeobecne uznávané korektné postupy pri získavaní externých grantov a internej finančnej podpory. Predchádza konfliktu záujmov pri získavaní finančnej podpory a čelí mu výslovným oznámením o možnosti jeho vzniku v prípade svojej osoby.
- 2) Zamestnanec chápe vedeckovýskumnú činnosť ako prostriedok na zvyšovanie úrovne poznania. Považuje za samozrejmé sprístupnenie výsledkov svojej vedeckej práce za podmienok obvyklých v jeho odbore, nesie zodpovednosť za ich pôvodnosť a hodnovernosť. Vo vlastnej vedeckovýskumnej činnosti zodpovedá za voľbu témy z hľadiska jej prínosu k vedeckému poznaniu, za nepredpojatosť vo výskume, korektnosť výkladu výsledkov vlastného výskumu, ako aj výskumu iných, za efektívne využívanie finančných prostriedkov a personálnych zdrojov.

ČI. III.

Uverejňovanie výsledkov vedeckej práce

- 1) Pri uverejňovaní vedeckých výsledkov zamestnanec rešpektuje okrem autorských pravidiel aj publikačné a iné pravidlá pre poskytovanie výsledkov vedeckého výskumu štandardne zavedených podľa príslušných odborných zvyklostí.
- 2) Zamestnanec dodržiava etické pravidlá súvisiace s rešpektovaním duševného vlastníctva, predovšetkým
 - a) vedomie spoluautorskej zodpovednosti za obsah práce viacerých autorov,
 - b) uznanie duševného vlastníctva iných,
 - c) odmietanie plagiátorstva, falšovania, zneužívania a zadržovania výsledkov v prípade výskumu financovaného z verejných prostriedkov,
 - d) objektívny prístup k posudzovaniu vlastného autorského podielu a podielu iných,
 - e) pravidiel kolegiality v podobe uznania rovnocenného postavenia študentov ako autorov alebo spoluautorov,
 - f) korektnosť pri aplikovaní a prenose technológií,
 - g) opravu dodatočne zistených chybných údajov, výsledkov alebo záverov na rovnakej úrovni uverejnenia ako boli predložené.

Čl. IV. Hodnotiaca a expertízna činnosť

Zamestnanec nezaujato a nepredpojato posudzuje žiadosti o projekty, rukopisy odborných a kvalifikačných prác (diplomové práce, dizertačné práce, habilitačné práce), správy a ďalšie dokumenty. Podáva odborne fundované vyjadrenia, uzavreté jasným stanoviskom o úrovni hodnoteného podkladu, ktoré sú zásadne osobné, pritom však osobne nezaujaté a neovplyvnené vonkajším tlakom. Zamestnanec ako člen výberových komisií pre prijímanie nových zamestnancov presadzuje otvorenosť týchto konaní.

Čl. V. Vzťah lojality k UPJŠ a vzťah k verejnosti

Zamestnanec je lojálny voči UPJŠ. Pod lojalitou sa rozumie rešpektovanie skutočností, že o výsledky vzdelávacej a vedeckovýskumnej činnosti zamestnanca získané na pôde UPJŠ pri využití jej technického a personálneho zázemia sa nezaslúžil výhradne zamestnanec. Poskytovanie týchto výsledkov tretím inštitúciám alebo osobám za účelom dosiahnutia osobného prospechu sa považuje za neetické. Poslaním zamestnanca je šíriť vzdelanosť a vedecké poznanie, podporovať osvetu o výsledkoch vedeckého výskumu v odbornej a laickej verejnosti, informovať verejnosť o možných vplyvoch výskumu na životné prostredie, na životné, materiálne či sociálne podmienky obyvateľstva vo všeobecnosti.

Čl. VI. Správa údajov a využívanie informačných technológií

- 1) Zamestnanec predovšetkým ako riešiteľ projektov, správca údajov evidenčných databáz, rešpektuje požiadavku ochrany osobných údajov. Osobné údaje zamestnancov oznamuje iba vtedy, ak majú vzťah k vykazovaniu v oblasti vedeckého výskumu.
- 2) Zamestnanec zaobchádza so zverenými údajmi, najmä s údajmi o vedeckom výskume, o evidencii štúdiá a s osobnými údajmi tak, aby minimalizoval možnosť ich zneužitia. Zamestnanec používa informačné systémy UPJŠ s vedomím povinnosti využívať ich výlučne na zvýšenie kvality akademických činností, nie na vlastný osobný prospech alebo na prospech ďalších osôb.

Čl. VII. Etická komisia Univerzity Pavla Jozefa Šafárika

- 1) Na prerokovávanie prípadov porušenia princípov alebo pravidiel tohto Etického kódexu sa ustanovuje Etická komisia Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (ďalej len „Etická komisia“), ktorú vymenúva rektor UPJŠ. Etická komisia je stálym

poradným orgánom rektora UPJŠ. Rektor UPJŠ menuje predsedu komisie a jej členov.

- 2) Rokovanie Etickej komisie sa riadi Rokovacím poriadkom, ktorý na návrh jej predsedu schvaľuje rektor UPJŠ.
- 3) Etická komisia rozhodne najneskôr do šiestich týždňov odo dňa, keď jej bol prípad predložený, či došlo k porušeniu všeobecne uznávaných zásad, resp. zásad a pravidiel Etického kódexu. V zložitých prípadoch rektor UPJŠ môže na žiadosť predsedu Etickej komisie lehotu predĺžiť a stanoviť konečný termín.

ČI. VIII. Záverečné ustanovenia

Tento Etický kódex nadobúda platnosť a účinnosť dňom jeho podpisu rektorom UPJŠ.

V Košiciach 06.07.2009

prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.
rektor UPJŠ v Košiciach

